ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.10.2023 г.
COM(2023) 595 final

2023/0365 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС във връзка с изменението на Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 17 декември 2019 г. за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото решение на Комисията съдържа предложение за решение на Съвета относно позицията, която трябва да се заеме от Съюза в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС относно изменение на Решение № 3/2019 за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство между ЕС и държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ)[1], подписано в Котону на 23 юни 2000 г. („Споразумението за партньорство от Котону“ или „СПК“) („решението за преходните мерки“)[2]. Последното беше изменено с Решение № 2/2020 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 4 декември 2020 г.[3], Решение № 3/2021[4] от 26 ноември 2021 г., Решение № 1/2022[5] от 21 юни 2022 г. и Решение № 1/2023[6] от 30 юни 2023 г. за удължаване на срока на прилагане на Споразумението за партньорство от Котону съответно до 30 ноември 2021 г., 30 юни 2022 г., 30 юни 2023 г. и 31 октомври 2023 г. Комисията предлага срокът на прилагане на всички разпоредби на Споразумението за партньорство от Котону да бъде допълнително удължен до 31 декември 2023 г.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за партньорство от Котону

От 2000 г. насам Споразумението за партньорство от Котону очертава рамката на отношенията между ЕС и 79-те държави от АКТБ. Споразумението бе сключено за срок от 20 години — от 1 март 2000 г. до 29 февруари 2020 г. Впоследствие то бе преразгледано през 2005 г. и 2010 г.

На 17 декември 2019 г. прилагането на разпоредбите на Споразумението за партньорство от Котону беше удължено с Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС до 31 декември 2020 г. или до влизането в сила на новото споразумение за партньорство между Съюза и държавите от АКТБ, в зависимост от това кое настъпи по-рано. Последното беше изменено с Решение № 2/2020 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 4 декември 2020 г.[7], Решение № 3/2021[8] от 26 ноември 2021 г., Решение № 1/2022[9] от 21 юни 2022 г. и Решение № 1/2023[10] за удължаване на

---

1 Решение на Съвета от 19 декември 2002 г. за сключване на Споразумение за партньорство между държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга, подписано в Котону на 23 юни 2000 г. (ОВ L 65, 8.3.2003 г., стр. 27).

2 Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 17 декември 2019 г. за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС [2020/2].

3 Решение № 2/2020 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 4 декември 2020 г. за изменение на Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС за приемане на преходни мерки в съответствие с член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС.

4 Решение № 3/2021 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 26 ноември 2021 г. за изменение на Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС.

5 Решение № 1/2022 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 21 юни 2022 г. за изменение на Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС.

6 Решение № 1/2023 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 30 юни 2023 г. за изменение на Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС.

7 Решение № 2/2020 (№ 3).

8 Решение № 3/2021 (№ 4).

9 Решение № 1/2022 (№ 5).

срока на прилагане на Споразумението за партньорство от Котону съответно до 30 ноември 2021 г., 30 юни 2022 г., 30 юни 2023 г. и 31 октомври 2023 г.

През септември 2018 г. започнаха преговори по ново споразумение за партньорство АКТБ—ЕС. На 15 април 2021 г. главните преговарящи парафираха текста на ново споразумение за партньорство между Съюза и членовете на Организацията на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (ОДАКТБ). През юни 2021 г. Комисията изпрати предложението си за подписване от страна на Съвета. Съветът промени правното естество на споразумението на т.нар. „смесено“ споразумение. На 20 юли 2023 г. Съветът прие решение[11] за подписване и временно прилагане на новото споразумение за партньорство АКТБ-ЕС. Споразумението ще бъде подписано на 15 ноември 2023 г. от ЕС и неговите държави членки и членовете на ОДАКТБ. Съгласно член 98, параграф 4 от новото споразумение временното му прилагане ще започне на първия ден от втория месец след подписването, т.е. на 1 януари 2024 г. За да се избегне правен вакуум в отношенията между ЕС и АКТБ, в настоящото споразумение се изисква удължаването на прилагането му да бъде подновено до 31 декември 2023 г.

2.2. Съветът на министрите АКТБ—ЕС

Съветът на министрите АКТБ—ЕС е орган на ниво министри, създаден със Споразумението (член 15 от СПК). Той се състои, от една страна, от членове на Съвета на Европейския съюз и членове на Европейската комисия, а от друга, от член на правителството на всяка от държавите от АКТБ. Сред функциите на Съвета на министрите, наред с другото, е вземането на необходимите решения за прилагането и изпълнението на Споразумението за партньорство от Котону. Съветът на министрите взема решенията си по общо съгласие на страните по Споразумението. За да бъдат решенията валидни, трябва да присъстват: i) половината от членовете на Съвета на Европейския съюз (т.е. 14 министри от държавите — членки на ЕС), ii) един член на Комисията и iii) две трети от членовете, представляващи правителствата на държавите от АКТБ (т.е. членове на правителства от 55 различни държави от АКТБ).

2.3. Преходни мерки

Член 95, параграф 4, втора алинея от Споразумението за партньорство от Котону гласи следното: „*Съветът на министрите приема всички преходни мерки, които могат да са необходими до влизането в сила на новото споразумение*“. По смисъла на член 95, параграф 4, втора алинея от Споразумението за партньорство от Котону могат да се прилагат преходни мерки за удължаване на срока на прилагане на цялото СПК или на част от него до настъпване на датата, от която ще започне да се прилага новото споразумение (временно прилагане или влизане в сила). С цел да се запази правната, политическата и институционалната приемственост в отношенията с държавите от АКТБ, предвид факта, че новото споразумение няма да започне да се прилага преди изтичането на срока на действащата правна уредба, е нужно да се удължи срокът на прилагане на приетите преходни мерки с оглед продължаване на прилагането на настоящото споразумение.

---

[10] Решение № 1/2023 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 30 юни 2023 г. за изменение на Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС.

[11] Решение на Съвета [изложено в документ на Съвета 8371/23 DCL 1] от 20 юли 2023 г. за подписване от името на Европейския съюз и временно прилагане на Споразумението за партньорство между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и членовете на Организацията на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (ОДАКТБ), от друга страна.

2.4. Изменението на преходни мерки от Комитета на посланиците АКТБ—ЕС

В съответствие с член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство от Котону решението за преходните мерки трябва да бъде взето от Съвета на министрите АКТБ—ЕС. Съгласно член 15, параграф 4 от Споразумението за партньорство от Котону обаче Съветът на министрите може да делегира правомощия на Комитета на посланиците. За тази цел на 23 май 2019 г. Съветът на министрите делегира правомощието за приемане на решението за преходните мерки на Комитета на посланиците[12]. Съгласно член 16, параграф 2 от Споразумението за партньорство от Котону Комитетът на посланиците, в рамките на възложения му от Съвета на министрите мандат, може да приема или изменя решения, които са обвързващи за страните.

В съответствие с член 1 от процедурния правилник на Комитета на посланиците[13] той заседава редовно, по-специално за подготовка на заседанията на Съвета на министрите, както и по искане на една от страните, когато това е необходимо. Предвид тази гъвкавост Комитетът на посланиците може да гарантира, че изменението на решението за преходните мерки ще бъде взето своевременно и не по-късно от 31 октомври 2023 г.

Поради това на едно от заседанията си Комитетът на посланиците АКТБ—ЕС трябва да приеме изменението на решението за преходните мерки („предвидения акт“). Целта на предвидения акт е да се удължи допълнително срокът на прилагане на Споразумението за партньорство от Котону в неговата цялост до 31 декември 2023 г.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Комисията предлага действащото решение за преходните мерки на Споразумението за партньорство от Котону да бъде изменено с оглед удължаване на срока на прилагане на Споразумението за партньорство от Котону до 31 декември 2023 г.

С оглед на изложеното по-горе предложената позиция на Съюза трябва да бъде приета на сесия на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1 Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „*позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението*“.

Понятието „*актове с правно действие*“ включва актовете с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и актове, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са „*годни*

[12] Решение № 1/2019 на Съвета на министрите АКТБ—ЕС от 23 май 2019 г. относно делегирането на правомощия на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС за вземане на решението за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС [2019/920] (ОВ L 146, 5.6.2019 г., стр. 114).

[13] Решение № 3/2005 на Съвета на министрите АКТБ—ЕС от 8 март 2005 г. относно приемането на процедурния правилник на Комитета на посланиците АКТБ—ЕО (ОВ L 95, 14.4.2005 г., стр. 51).

да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“[14].

4.1.2. Приложение в конкретния случай

По смисъла на член 95, параграф 4, втора алинея от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС, подписано в Котону на 23 юни 2000 г., могат да се прилагат преходни мерки за удължаване на срока на прилагане на цялото Споразумението за партньорство от Котону или само на част от него до настъпване на датата на прилагане на новото споразумение (временно прилагане или влизане в сила след ратифициране от всички страни по Споразумението). По-конкретно „*Съветът на министрите приема всички преходни мерки, които могат да са необходими до влизането в сила на новото споразумение*“.

Следователно е ясно, че актът, който Комитетът на посланиците АКТБ—ЕС има за задача да приеме, представлява акт с правно действие. Предвиденото решение на Комитета на посланиците ще бъде обвързващо по силата на международното право съгласно предвиденото в член 15 и член 16 от Споразумението.

Комитетът на посланиците е орган, създаден по силата на член 16 от Споразумението за партньорство от Котону.

Европейският съюз е договаряща страна по Споразумението за партньорство от Котону, наред със своите държави членки, и следователно ще бъде обвързан от предвиденото решение на Комитета на посланиците.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискването от основната или преобладаващата цел или част.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Главната цел и основното съдържание на предвидения акт са свързани с функционирането на Споразумението за партньорство от Котону като цяло, по-специално с удължаването на срока на прилагането му след предвидената дата на изтичане на срока на действие. Така материалноправното основание за решението на Съвета трябва да се определи с оглед на Споразумението за партньорство от Котону като цяло[15].

Споразумението за партньорство от Котону бе сключено като споразумение за асоцииране и съответно основанието за него беше член 310 от Договора за създаване на Европейската общност, който беше еквивалентът на член 217 от ДФЕС. От това следва, че материалноправното основание за предложеното решение е член 217 от ДФЕС.

---

[14] Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI-EU-C-2014-2258, т. 61—64.

[15] Вж. по-специално решението по дело *C-244/17, Комисия/Съвет* („Казахстан“), [ECLI:EU:C:2018:662], т. 40, както и цитираната в него съдебна практика.

4.3. Заключение

Главната цел и основното съдържание на предвидения акт са свързани с функционирането на Споразумението за партньорство от Котону като цяло, по-специално с удължаването на срока на прилагането му след предвидената дата на изтичане на срока на действие. Така материалноправното основание за решението на Съвета трябва да се определи с оглед на Споразумението за партньорство от Котону като цяло[16].

Споразумението за партньорство от Котону бе сключено като споразумение за асоцииране и съответно основанието за него беше член 310 от Договора за създаване на Европейската общност, който беше еквивалентът на член 217 от ДФЕС. От това следва, че материалноправното основание за предложеното решение е член 217 от ДФЕС.

[16] Вж. по-специално решението по дело *C-244/17, Комисия/Съвет* („Казахстан“), [ECLI:EU:C:2018:662], т. 40, както и цитираната в него съдебна практика.

2023/0365 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС във връзка с изменението на Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 17 декември 2019 г. за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 217 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението за партньорство между членовете на Групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна (наричано по-нататък „Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС“)[17] бе подписано в Котону на 23 юни 2000 г. Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС влезе в сила на 1 април 2003 г. и се прилага до 31 октомври 2023 г. в съответствие с Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 17 декември 2019 г. за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС („решение за преходните мерки“)[18], изменено с Решение № 1/2023 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 30 юни 2023 г. за изменение на Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС.

(2) Съгласно член 95, параграф 4, първа алинея от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС през септември 2018 г. започнаха преговори по ново споразумение за партньорство АКТБ—ЕС. Новото споразумение няма да бъде готово за прилагане до датата на изтичане на срока на действие на настоящото споразумение за партньорство АКТБ—ЕС. Поради това се счита за необходимо да се измени Решение № 3/2019 за преходните мерки, за да се удължи допълнително срокът на прилагане на разпоредбите на настоящото споразумение за партньорство АКТБ—ЕС.

---

17 Споразумение (ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 3), изменено със споразумението, подписано в Люксембург на 25 юни 2005 г. (ОВ L 209, 11.8.2005 г., стр. 27), и със споразумението, подписано в Уагадугу на 22 юни 2010 г. (ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3).

18 Решение № 3/2019 на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС от 17 декември 2019 г. за приемане на преходни мерки съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС [2020/2].

(3) В член 95, параграф 4, втора алинея от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС е предвидено, че Съветът на министрите приема всички преходни мерки, които могат да са необходими до влизането в сила на новото споразумение.

(4) Съгласно член 15, параграф 4 от Споразумението за партньорство от Котону на 23 май 2019 г. Съветът на министрите АКТБ—ЕС делегира правомощията за приемане на преходни мерки на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС. Комитетът на посланиците АКТБ—ЕС ще проведе редовно заседание, на което ще вземе решението за изменение на преходните мерки в съответствие с член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС.

(5) Целесъобразно е да се определи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС, тъй като предвиденият акт ще има обвързващо действие за Съюза.

(6) Разпоредбите на Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС ще продължат да се прилагат с цел запазване на приемствеността в отношенията между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и държавите от АКТБ, от друга страна. Поради това изменените преходни мерки нямат за цел внасяне на изменения в Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС, както е посочено в член 95, параграф 3 от него,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС, съгласно член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС, е да се измени Решение № 3/2019 за преходните мерки с цел удължаване на срока на прилагане на разпоредбите на Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС в неговата цялост до 31 декември 2023 г.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател